

ПОЛОЖЕННЯ **про порядок організації та функціонування міждисциплінарної команди** **з питань соціального захисту дітей**

I. Загальна частина

1. Дане положення регулює питання створення та організації функціонування в Тернопільській міській територіальній громаді міждисциплінарної команди спеціалістів із питань виявлення та здійснення заходів соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

2. Положення розроблене з метою забезпечення своєчасних та узгоджених дій суб'єктів соціального захисту дітей в процесі виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, перш за все тих, які потерпають від домашнього насильства, жорстокого поводження, недогляду, булінгу, організації надання їм своєчасної підтримки та захисту із врахуванням найкращих інтересів конкретної дитини.

3. Підставою для розробки Положення є пункти 20 і 21 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 року № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (далі - постанова № 585), з урахуванням відповідних положень Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону дитинства».

4. У Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- **складні життєві обставини**, в яких перебуває дитина, - умови, що негативно впливають на життя дитини, стан її здоров'я та розвиток (інвалідність, тяжка хвороба, безпритульність, перебування у конфлікті із законом, залучення до найгірших форм дитячої праці, залежність від психотропних речовин, інші види залежності; жорстоке поводження, зокрема домашнє насильство, у тому числі у разі, коли кривдником є дитина; ухиляння батьків, осіб, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків; обставини стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, воєнних дій чи збройних конфліктів тощо), установлені за результатами оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах;

- **жорстоке поводження з дитиною** - будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою її експлуатації з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини;

- **загроза життю або здоров'ю дитини** - обставини, що можуть призвести чи призвели до тяжких наслідків для життя, стану здоров'я та розвитку дитини, зокрема тяжкої, у тому числі невиліковної хвороби, тілесних ушкоджень або заподіяння шкоди нормальному фізичному, психічному розвитку дитини, у зв'язку з чим вона потребує допомоги;

- **обставини можуть бути розцінені, як загроза життю або здоров'ю дитини відповідно до її індивідуальних особливостей і потреб, віку, статі, стану здоров'я, інвалідності, особливостей розвитку, життєвого досвіду, родинної, культурної належності та етнічного походження за результатами проведення оцінки рівня її безпеки та складання відповідного акту згідно з [додатком 10](#) до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866, із подальшими змінами (далі - оцінка рівня безпеки дитини).**

- **суб'єктами виявлення та/або організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах** та проживають або перебувають на території Тернопільської міської територіальної громади, є працівники органів місцевого самоврядування, зокрема структурних підрозділів територіальної громади з питань освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі тощо, служби у справах дітей; закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, центру соціальних служб, інших закладів та установ, фахівці із соціальної роботи або інші надавачі соціальних послуг, у тому числі недержавні, органи Національної поліції, територіальні органи ДСНС та підпорядковані їм підрозділи, спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги, інші загальні та спеціалізовані служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства і насильства за ознакою статі, відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" в межах своїх повноважень (далі - суб'єкти виявлення та соціального захисту дітей);

- **міждисциплінарна команда спеціалістів територіальної громади із виявлення та захисту дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах,**
- команда делегованих суб'єктами спеціалістів для забезпечення своєчасного виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах та здійснення заходів із їхнього захисту (далі – МДК громади);

- **міждисциплінарна команда ведення випадку дитини (далі - МДК випадку),** яка потрапила в складні життєві обставини, - група спеціалістів із числа МДК громади, утворена наказом служби у справах дітей для розробки і

реалізації індивідуального плану захисту конкретної дитини, яка перебуває в складних життєвих обставинах.

5. Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному, Кримінальному та Кримінальному процесуальному кодексах України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, “Про Національну поліцію”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, “Про соціальні послуги”, “Про захист суспільної моралі”, “Про протидію торгівлі людьми”, постанові № 585.. Діяльність членів МДК громади спрямована на забезпечення своєчасного виявлення та соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та провадиться з дотриманням таких принципів:

- повага до честі, гідності дитини та неупередженого ставлення до неї та її батьків/осіб, які їх замінюють;
- забезпечення пріоритетності прав, інтересів та безпеки дитини під час здійснення заходів її соціального захисту;
- недопущення дискримінації дитини;
- урахування думки дитини під час вирішення питань, що її стосуються;
- забезпечення конфіденційності інформації про дитину, яка перебуває у складних життєвих обставинах, осіб, які її виявили, з дотриманням вимог Закону України “Про захист персональних даних”;
- ефективний обмін інформацією і взаємодія суб’єктів між собою та з інститутами громадянського суспільства.

II. Порядок створення та функціонування міждисциплінарної команди

6. МДК громади створюється рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради.

7. Персональний склад МДК громади формується шляхом делегування кожним суб’єктом виявлення та соціального захисту дітей свого уповноваженого представника до її складу та затверджується рішенням виконавчого комітету.

8. Члени МДК громади за місцем своєї роботи чи проживання зобов’язані:

- інформувати членів трудового колективу, організації, жителів населеного пункту про захист дітей від усіх форм насильства, у тому числі домашнього насильства, експлуатації, найгірших форм дитячої праці, інших проявів жорстокого поводження з дітьми, про ознаки вразливості та чинники, що можуть призвести до загрози життю та здоров’ю дитини чи які можуть спричинити потрапляння дитини в складні життєві обставини, а також про першочергові дії у разі їх наявності;

- організувати своєчасне виявлення дітей, які мають ознаки таких,

які перебувають у складних життєвих обставинах;

- реєструвати звернення і повідомлення стосовно дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, в журналі обліку із зазначенням інформації, визначеної у пункті 6 Порядку, затвердженого постановою № 585.

- організовувати в межах делегованих повноважень чи професійних обов'язків надання підтримки дитині, яка перебуває в складних життєвих обставинах;

- інформувати службу у справах дітей про дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах;

- брати участь у роботі МДК випадку.

- зберігати конфіденційність інформації про дитину та її сімейну ситуацію.

9. Служба у справах дітей організовує роботу МДК громади, що зокрема передбачає здійснення наступних заходів:

- узагальнення пропозицій суб'єктів виявлення та соціального захисту дітей щодо персонального складу МДК громади та підготовку подання міському голові на затвердження;

- проведення інструктажу членів МДК громади щодо їх обов'язків, та організація їх навчання;

- прийом інформації від членів МДК громади щодо дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, та ведення їх обліку;

- залучення членів МДК громади до здійснення оцінки рівня безпеки дитини;

- формування персонального складу МДК випадку;

- координацію заходів із розробки і реалізації індивідуального плану соціального захисту дитини;

- організацію проведення засідань МДК громади;

- представлення рішення МДК випадку під час розгляду справи дитини на засіданні комісії з питань захисту прав дитини;

- виконання представником служби у справах дітей обов'язків керівника МДК випадку.

10. Служба у справах дітей у разі виявлення/отримання інформації про дитину, яка перебуває у складних життєвих обставинах, не пізніше ніж протягом 2-х робочих днів формує із числа представників МДК громади персональний склад МДК випадку для ведення випадку цієї дитини, видає відповідний наказ, яким затверджує персональний склад МДК випадку, її керівника та визначає основні цілі і завдання її роботи.

11. Персональний склад МДК випадку формується за такими основними критеріями:

- територіальна наближеність до місця проживання/перебування дитини (староста, фахівець з соціальної роботи, представник закладу дошкільної або загальної середньої освіти, в якому навчається дитина, психолог, сімейний лікар);

- врахування ключової проблеми (у разі домашнього насильства, до групи обов'язково ще включається дільничний офіцер поліції, психолог; у

разі бідності, незадовільних умов проживання - представника відділу соціального захисту населення; у разі інвалідності чи ризику її набуття, наявності особливих освітніх потреб - представник ІРЦ).

- обов'язково до групи МДК випадку входить представник служби у справах дітей, який, як правило, призначається керівником групи у випадках жорстокого поводження з дитиною, домашнього насильства, нехтування потребами дитини та невиконання батьківських обов'язків, в інших випадках, не пов'язаних із загрозою для життя та здоров'я дитини, групу може очолювати фахівець з соціальної роботи ЦСС, закріплений за дільницею, чи староста, у разі віддаленості населеного пункту, де проживає дитина та її сім'я і відсутності відповідного фахівця;

- до групи МДК випадку не може входити особа, яка сама є кривдником чи зацікавленою особою, пов'язаною з однією із сторін конфлікту, особа, яка може бути причетною своєю діяльністю чи бездіяльністю до перебування дитини у складних життєвих обставинах, тощо;

- кількісний склад МДК випадку складає 3-7 осіб відповідно до складності випадку;

- у разі потреби до роботи МДК випадку можуть долучатись інші спеціалісти, в т.ч. із числа міських підрозділів та комунальних закладів системи соціального захисту, освіти, охорони здоров'я, юстиції тощо.

12. Основними завданнями МДК випадку є:

- прийняття узгоджених дій та рішень в інтересах конкретної дитини;
- аналіз інформації про дитину, її сім'ю, складні життєві обставини, в яких вона перебуває, результатів оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах, здатності батьків здійснювати догляд та виховання дитини, рівня виконання ними батьківських обов'язків;

- розроблення, виконання, систематичний (щоквартальний) перегляд і корегування індивідуального плану соціального захисту дитини із забезпеченням відповідності запланованих заходів інтересам дитини, а також індивідуального плану надання соціальних послуг, у тому числі, плану соціального супроводу сім'ї дитини;

- ініціювання розгляду питання щодо соціального захисту дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, на засіданні комісії з питань захисту прав дитини, зокрема щодо обов'язковості надання соціальних послуг (проходження індивідуальних корекційних програм) особам у разі невиконання ними батьківських обов'язків, вчинення домашнього насильства чи жорстокого поводження з дитиною.

13. Робота МДК випадку проводиться у формі засідань. Її рішення оформляються протоколом, а питання щодо стану їх реалізації розглядається на наступних засіданнях.

14. Члени МДК випадку здійснюють заходи соціального захисту

відповідно до індивідуального плану соціального захисту дітей. Суб'єкти, які є виконавцями індивідуального плану, зобов'язані щоквартально (або на вимогу) надавати службі у справах дітей звіт про стан його виконання в межах своїх повноважень.

15. Контроль за діяльністю МДК випадку здійснює керівник служби у справах дітей.

16. Контроль за діяльністю МДК громади здійснює заступник міського голови, до повноважень якого віднесені питання захисту прав дітей, координація роботи з питань соціального захисту дітей, які потрапили в складні життєві обставини, залишилися без батьківського піклування.

Міський голова

Сергій НАДАЛ